

Monumentnummer*: 521165

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 mei 2002
Kadaster deel/nr 82694/156

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Tilburg		Tilburg		Noord-Brabant			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Goirkestraat	69 a	a		5046 GE	Tilburg		
Goirkestraat	69 c	c		5046 GE	Tilburg		
Goirkestraat	69 b	b		5046 GE	Tilburg		
Goirkestraat	69 d	d		5046 GE	Tilburg		
Goirkestraat	69			5046 GE	Tilburg		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*		Appartement aanduiding		Grondperceel	
Tilburg	O					7103	

Omschrijving**

Inleiding

HERENHUIS uit 1879 in Eclectische stijl gebouwd voor de wollenstoffenfabrikant H. Eras. Het huis met zijn rechthoekige plattegrond ligt, in het midden van de lintbebouwde Goirkestraat, pal tegenover de pastorie van de kerk van 't Goirke. De bijbehorende fabriek werd rond 1980 grotendeels door brand verwoest.

Omschrijving

Het huis heeft twee bouwlagen met een mezzanino gedekt door een zadeldak voorzien van Oudhollandse pannen. Het geheel ligt tussen tuitgevels. De voorgevel is vijf traveeën breed en symmetrisch van opzet. Ze heeft een middenrisaliet met hoekpilasters. De risaliet bevat een monumentale ingangspartij liggend onder een kroonlijst gedragen door voluutvormige consoles. De teakhouten deur met bovenlicht is omgeven door geprofileerde studijsten. Naast de deur bevinden zich twee gietijzeren schoenschrapers. Erboven

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

op de tweede bouwlaag een getoogd schuifvenster met T-vormige indeling. Het venster heeft geprofileerde studelijsten, een kuifbekroning en een hardstenen lekdorpel. Aan weerskanten op de eerste en tweede bouwlaag bevinden zich naast de risaliet twee overeenkomstige schuifvensters. De vensters op de begane grond hebben houten rolluiken. Alle hebben in de bovenlichten glas-in-lood in Art-Deco stijl. In de fries vijf sleufvormige mezzaninovensters met afgeronde hoeken. Op de zijkant van een van de hoekpilasters bevindt zich een hardstenen gevelsteen met jaartal en opschrift: "14-6-1879, H.rie Gabr. Eras". In 1935 krijgt het huis aan de achterkant een erkervormige serre-uitbouw met in de bovenlichten van de vensters glas-in-lood in Art-Deco stijl, ondermeer met figuratieve afbeeldingen van de vier jaargetijden. Boven de serre bevinden zich op de tweede bouwlaag deuren en vensters met een achtruits roedenverdeling. De mezzaninovensters hebben hier een tussenstijl. In de zijgevels, op de mezzanino, totaal drie rondvensters met een geometrische roedenverdeling en een schuifvenster. Het opgaand werk van het huis bestaat uit rode handgevormde baksteen, gemetseld in kruisverband. De voorgevel wordt afgewisseld door hardstenen cordonlijsten naast de vensterdorpsels. Aan de bovenkant wordt de gevel afgesloten door een bewerkte fries met kroon- en tandlijst. In de fries bevinden zich twaalf stenen voluutvormige consoles, die de lijst ondersteunen. Het geheel staat op een hardstenen plint.

Het interieur van het huis is grotendeels authentiek. In meerdere kamers bevinden zich bewerkte stucplafonds met ornamentwerk, onder andere met jachttaferele. Drie schoorsteenmantels: een in gevlamd marmer met een bekleding van gesneden notenhout met florale motieven met op de boezem een ingebouwde spiegel; een in zwart marmer met zijvoluten; de andere is voorzien van tegelwerk met een open haard. In de suite van het huis bevindt zich een authentiek geweven stofbehang in Art-Nouveau stijl. Het geheel is in een gave conditie. De pui naar de serre bestaat uit vier harmonicadeuren voorzien van glas-in-koper met geslepen facetranden, waarvan twee ruiten bestaan uit geëts glas voorzien van jachttaferele. In de gang een witgeaderde marmeren vloer. Het trappenhuis bevat eikenhouten bordestappen met schalmgat, kuipstukken, leuningwrongs en gietijzeren balusters. Deuren met bossingpanelen, lijstwerk en bewerkte architraven. Betegelde keukenvloer met meerkleurige samengestelde patronen. Kelder met wijnberging.

Waardering

Het herenhuis is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorisch belang als voorbeeld van de sociaal-economische ontwikkeling, namelijk de bouw van fabrieken met fabrikantenwoningen aan de oude lintbebouwde hoofdstructuur en als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van de fabrikantenwoning. Het heeft architectuurhistorisch belang voor de geschiedenis van de Eclectische bouwkunst, als voorbeeld van het gebruik van deze stijl voor de representatie van de nieuwe rijken. Het heeft ensemblewaarden als onderdeel van het gave straatbeeld van de Goirkestraat. Het is belangrijk vanwege de gaafheid van exterieur- en interieuronderdelen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument